

Broșe
ostrogote

Cercei de aur
cu delfini

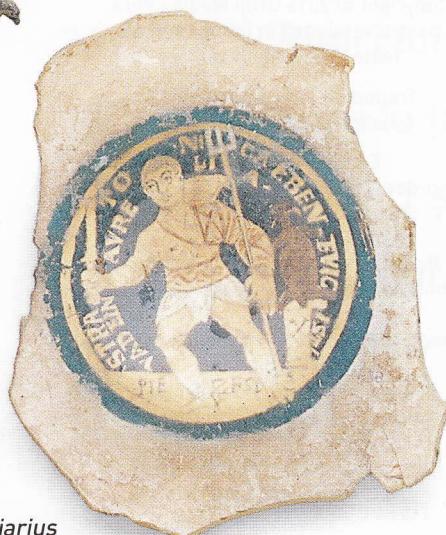
ROMA ANTICĂ

În colaborare cu BRITISH MUSEUM

Text de
Dr. SIMON JAMES

Erou în luptă,
statuie de bronz

Retiarius
(tip de gladiator),
pe sticlă aurită

Bust de bronz
al Minervei

Cuprins

Ascensiune	6
Împărații Romei	8
Legiunile	10
Viață cazonă	12
Viață de soldat	14
Cetățeni și sclavi	16
Femeile în Roma	18
Copilăria	20
Viața de familie	22
Casa și gospodăria	24
Arhitecți geniali	26
Colosseum	28
Luptă mortală	30
O zi la curse	34
La teatru	36
Băile publice	38
Totul se notează	40
Meserii și tehnologie	42
În bucătărie	44
Cină festivă	46
Muzica	48
Zei romani	50
Preoți și culte	52
Vindecarea suferinților	54
Rituri funerare	56
Viața la țară	58
Comerț și călătorii	60
Amurgul Romei	62
Știai că?	64
Împărații	66
Află mai multe	68
Glosar	70
Indice	72

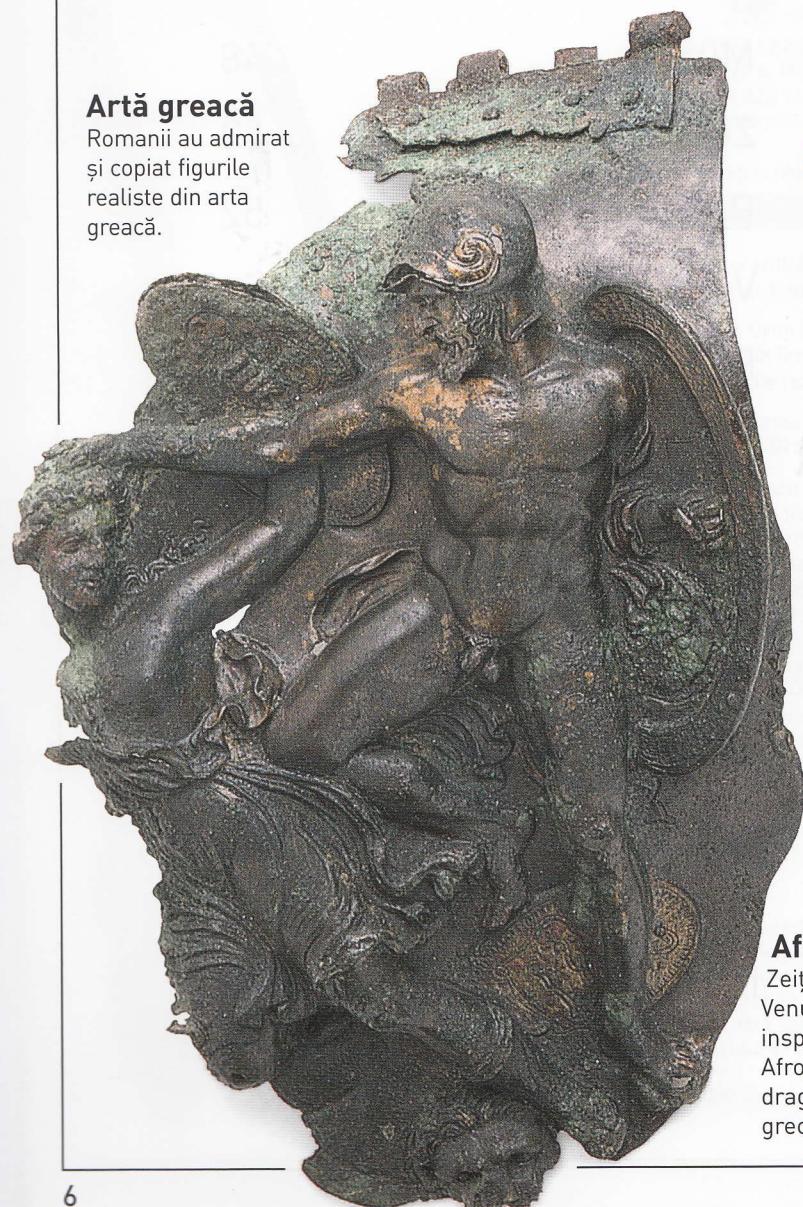
Vas de parfum
din lut în formă
de iepure

Ascensiune

Potrivit legendei, Roma a fost întemeiată în 753 î.Hr. de gemenii Romulus și Remus, fiii zeului Marte. În următorii 1 000 de ani, ea a devenit capitala unuia dintre cele mai puternice imperii din istorie. Roma a început ca mic oraș-stat condus de regi. În 509 î.Hr., ultimul rege a fost alungat și Roma a devenit republică. Civilizația romană timpurie a fost influențată de două popoare vecine: etruscii și grecii.

Artă greacă

Romanii au admirat și copiat figurile realiste din arta greacă.

Zeu al râului

Figură de lut demonstrând priceperea grecilor la olărit.

Afrodita

Zeița romană Venus a fost inspirată de Afrodita, zeița dragosteii la vechii greci.

Etrusci

Populația etruscă locuia în orașe-stat aflate la nord de Roma și a fost profund influențată de greci. Etrusci erau negustori, arhitecți și ingineri pricepuți.

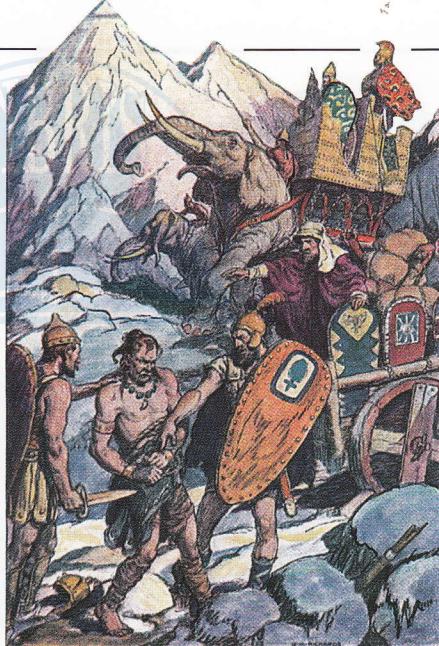
Grecii

Grecii au întemeiat colonii în sudul Italiei, construind multe orașe înfloritoare, cu temple și case superbe. Aceste colonii grecești au ajuns sub stăpânire romană, aducând cu ele arta și cultura Greciei.

Artă etruscă
Sculptură etruscă de bronz cu un car cu trei cai trecând peste un om căzut. Poate că etruscii i-au inspirat pe romani în privința curselor de care (p. 34).

Armată de elefanți

În 218 î.Hr., generalul cartaginez Hannibal a trecut Alpii cu armata lui și 37 de elefanți din Hispania (Spania de azi). Hannibal a câștigat multe bătălii în Italia, dar nu a atacat Roma. El a luptat ani de zile în peninsulă, în vreme ce romani au atacat bazele cartagineze din Spania și nordul Africii. În cele din urmă, cartaginezii s-au retrăsi și Roma a cucerit noi teritorii, dar cu mari sacrificii.

Simbol al victoriei

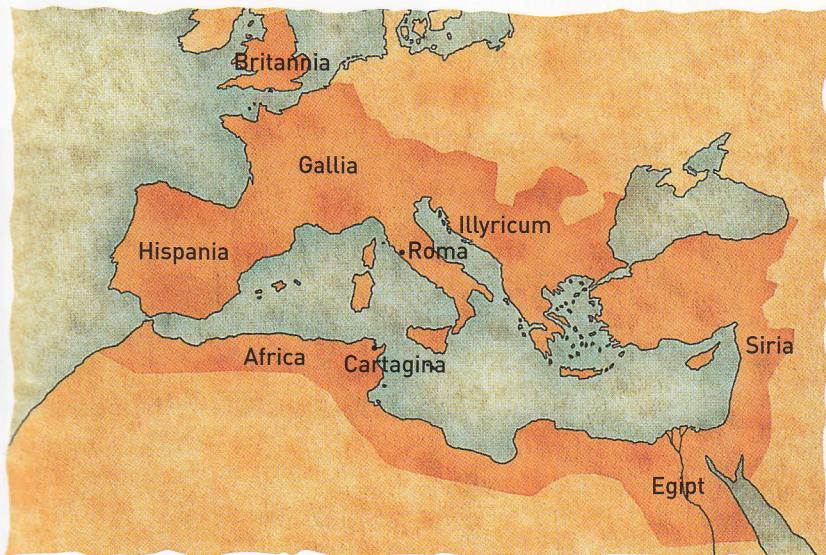
Romanii își imaginau spiritul victoriei militare ca zeită, precum în această statuetă de bronz.

Zeița ține o coroană din frunze de laur

Expansiune

După războaiele cu Cartagina, Roma a învins și alte state puternice din est. Generalii triumfători în aceste confruntări au început să se lupte între ei pentru putere, generând sânge roase războaie civile.

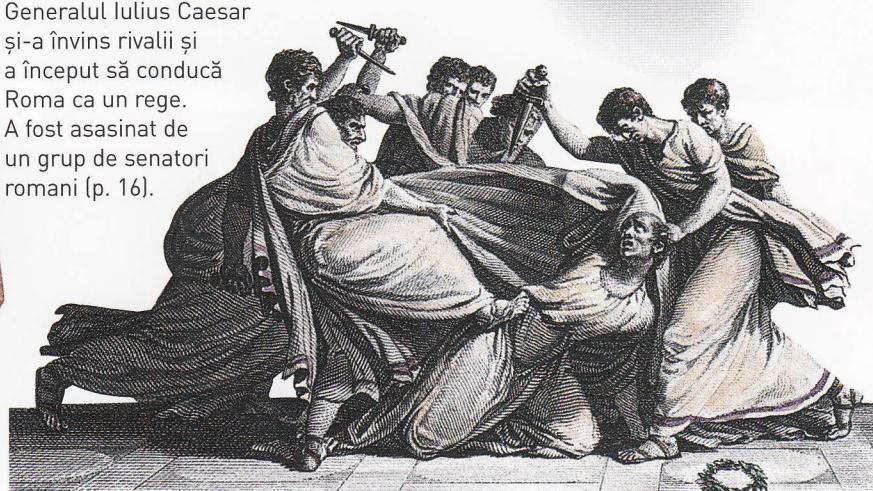
Umbra Romei

Imperiul Roman a fost împărțit în provincii. Bazinul Mediteranei se afla aproape integral în mâinile romanilor pe la 50 d.Hr. Imperiul a cunoscut apogeul în secolul II d.Hr.

Iulius Caesar

Generalul Iulius Caesar și-a învins rivalii și a început să conducă Roma ca un rege. A fost asasinat de un grup de senatori romani (p. 16).

Vas de război

Romanii au învățat de la cartaginezi cum să lupte pe mare. Placa de lut înfățișează o galeră de război propulsată de vâsle și având în față un berbec pentru scufundarea vaselor inamice.

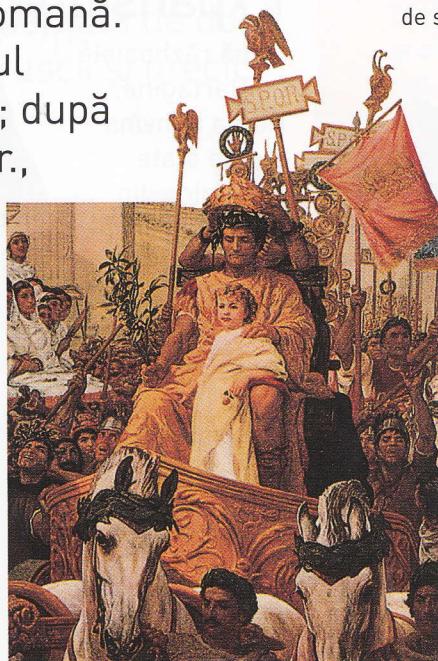
Împăratii Romei

Roma nu a fost condusă mereu de împărați. Ea a fost republică timp de aproape 500 de ani, condusă de o adunare aleasă numită Senat.

Dar republica a dispărut în haosul războaielor civile, atât înainte, cât și după moartea lui Caesar. În 27 î.Hr., fiul adoptiv al lui Caesar, Octavian (numit ulterior Augustus), a reformat statul și a readus pacea în lumea romană.

El a devenit primul împărat al Romei; după moarte, în 14 d.Hr.,

pe tron a urcat fiul său adoptiv, Tiberius. Roma a fost condusă de împărați în următorii 400 de ani.

Caligula (37–41 d.Hr.)
a înnebunit și a fost
asasinat

Claudius
(41–54 d.Hr.)
a cucerit
Britannia

Nero
(54–68 d.Hr.)
a fost ultimul
împărat din
dinastia
Iulio-
Claudiană

Capete și povești

Monedele etalau imaginea împăratului și faptele sale. Aceste monede sunt emise de succesorii lui Tiberius.

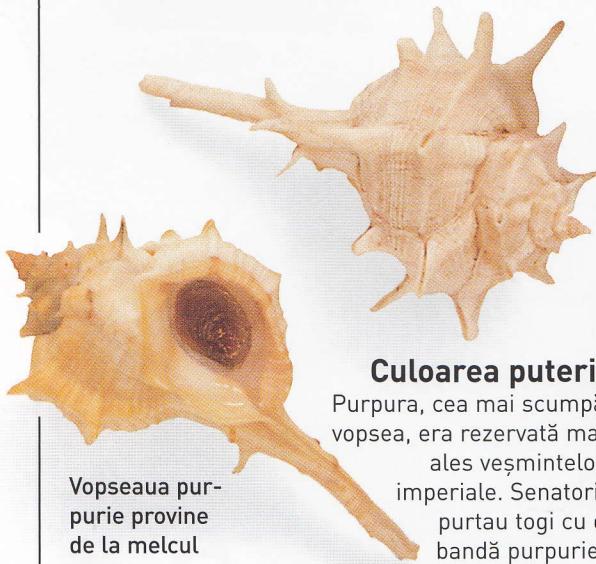

Triumf roman

Când obținea o mare victorie, împăratul era onorat într-o paradă numită triumf; avea dreptul de a-și conduce trupele și prizonierii prin Roma în ovațiile populației.

Împărat nebun

Unora dintre împărați puterea le-a furat mintile. Mulți romani l-au acuzat pe Nero că a incendiat Roma în anul 64 d.Hr. pentru a construi o nouă capitală pe ruinele ei.

Vopseala purpurie provine de la melcul marin murex

Culoarea puterii

Purpura, cea mai scumpă vopsea, era rezervată mai ales veșmintelor imperiale. Senatorii purtau togă cu o bandă purpurie.

Arma împăratului

Teacă impresionantă înfățișându-l pe împăratul Tiberius; a fost găsită în fluviul Rin, în Germania.

Tiberius primindu-l pe nepotul său, generalul Germanicus

Cunună de laur

Împărații romani nu purtau coroane de aur – nu voiau să fie considerați regi. Dar purtau adesea cununi de laur, simbol al puterii și succeselor militare – mai ales după o cucerire.

Coroana cu nestemate a fost adăugată mult mai târziu

Camee cu zeu

Cameea de mai sus îl reprezintă pe împăratul Augustus. A fost proclamat zeu după moarte.

Iulia și Livia

Livia, soția lui Augustus, e înfățișată ca zeița lună, iar fiica sa, Iulie, ca zeița Roma, purtând coif. Livia a fost căsătorită cu Augustus timp de 53 de ani, exercitând o influență considerabilă asupra lui.

Drusilla

Statuetă din piatră înfățișând o Tânără din familia lui Augustus, probabil Drusilla.

Moștenitorul tronului

Adesea, împărații adoptau un Tânăr promițător spre a-i urma la tron. Împăratul Antoninus Pius l-a adoptat pe Lucius Verus, prezentat în acest superb bust de bronz.

Portret al împăratului Tiberius

Urme de lemn din teacă imprimate în lama de oțel

Emblemă cu acvila unei legiuni, într-un altar